

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 7. 6. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00530

Programová služba: Dvojka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/2

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00530 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Dvojka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 19. 6. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 07. 06. 2023

Podnet na preverenie č.	PGO-RPMS/2023/00530 zaevidovaný dňa 13. 03. 2023
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	Silná zostava
Deň a čas vysielania:	03. 03. 2023 o cca 22.18 hod.
Označenie podľa JSO:	12
Programová služba:	Dvojka
Vysielateľ:	Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo licencie:	TD/2

Dátum: 31. 05. 2023

OBSAH PODNETU:

„Silná zostava. V diskusii mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 8 ods. 4

Aktuálna publicistika

„Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal voči možnej nestrannosti a objektívnosti programu *Silná zostava*.

Pozvanými hosťami monitorovanej relácie *Silná zostava* boli:

Marta Jančkárová – novinárka (RTVS)

Monika Tódová – novinárka (Denník N)

Ľubomír Daňko – riaditeľ Národnej kriminálnej agentúry (NAKA)

Monitorovaný program podľa nášho názoru je aktuálnou publicistikou v zmysle § 8 ods. 4 **zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej ZMS)**, keďže diskutovaná téma bola aktuálna, široko medializovaná, t. j. týkala sa prípadu vyhrážania sa novinárke Marte Jančkárovej. Na základe tohto sme ho posudzovali podľa ustanovenia **§ 25 písm. b) ZMS**:

„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Predmetný program bol na internetovej stránke vysielateľa charakterizovaný nasledovne¹: „Novinári a špeciálne novinárky čelia čoraz vážnejším útokom a vyhrážkam Skúsenosti s vyhrážkami a útokmi za posledných 12 mesiacov viac ako dve tretiny slovenských novinárov, vyplýva z prieskumu ktorý pre Investigatívne centrum Jána Kuciaka vypracovala agentúra AKO. Naposledy sa terčom mimoriadne vážneho a brutálneho online útoku stala

¹ Dostupné na: <https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/15242/388982>

moderátorka RTVS Marta Jančkárová. Neznáme osoby sa jej vyhrážali fyzickou likvidáciou, mučením, hromadným znásilnením či ublížením jej rodine. Podľa štúdie OSN a Medzinárodného centra pre novinárov väčšina žien, ktoré pracujú ako novinárky, čelí obťažovaniu a vyhrážaním sa sexuálnym násilím či smrťou. Svojou agresívnou komunikáciou a šírením nenávisti voči novinárom sú za tento stav spoluzodpovední aj politici. Dokedy budeme tolerovať toto online násilie a podnecovanie nenávisti voči novinárom, ako ich chránime a čo robí polícia? Už tento piatok prídu diskutovať novinárky Marta Jančkárová a Monika Tódová spolu s riaditeľom Národnej kriminálnej agentúry Ľubomírom Daňkom.“

Úvodná časť diskusie sa venovala vyhrážkam na adresu novinárky Marty Jančkárovej. Vysielateľ v úvode sprostredkoval časť z výhražného mailu, ktorý bol adresovaný spomínanej novinárke. Novinárka v samotnom úvode vyjadrila presvedčenie, že relácia môže mať výchovný efekt, aby ľudia lepšie vnímali, že nie je možné sa beztrestne vyhrážať. Moderátorka pripomenula, že Jančkárová dostala vyhrážky mailom, ale i telefonátom po odvysielaní programu Sobotné dialógy, konkrétne po diskusii s prezidentkou SR a následne aj po diskusii, keď jeden z hostí nemohol prísť osobne (poslanec Kéry – Smer-SD), pričom ho chcel v rámci diskusie nahradiť iný poslanec z rovnakej politickej strany (Ľ. Blaha). Moderátorka pripomenula, že v tomto prípade sa redakcia rozhodla uplatniť inštitút prázdneho kresla, čo je bežná žurnalistická prax. Na to sa moderátorka spýtala svojho host'a, ako si spájala tieto vyhrážky s udalosťami, ktoré nastali po programe Sobotné dialógy. Jančkárová potvrdila, že po tlačovke strany Smer-SD, na ktorej bolo viackrát spomenuté jej meno, jej prichádzali viaceré vyhrážky, avšak s výnimkou odvysielaného mailu, ktorý jej prišiel už po relácii s prezidentkou. V následnej diskusii sa moderátorka zaujímala najmä o novinárkine pocity, emócie či možný strach, respektíve sa u Ľubomíra Daňka dopytovala na priebeh vyšetrovania zo strany Národnej kriminálnej agentúry. Na to svoj názor vyjadrila ďalšia pozvaná novinárka Monika Tódová, ktorá sa priznala, že sa taktiež stretáva s e-mailami, v ktorých sú adresované nadávky alebo vyhrážky o fyzickej likvidácii. Tie už však spoločne s kolegami z redakcie postupujú polícii. Moderátorka sa ďalej zaujímala, aká je súvislosť medzi vyjadreniami politikov a následnými vyhrážkami. Monika Tódová vysvetlila, že vyhrážky väčšinou prídu, keď sa niečo udeje vo verejnom priestore, pričom poukázala na analýzu Memo 98. Vzápätí boli sprostredkované skrátene výroky politikov (Fico, Matovič) či demonštrantov na adresu novinárov. Na to sa moderátorka spýtala riaditeľa NAKA, či aj politici môžu niesť trestnoprávnu zodpovednosť za to, akým spôsobom podnecujú nenávisť. Ľubomír Daňko bližšie špecifikoval podnecovanie nenávisti a podnecovanie nenávisti na spáchanie trestného činu.

Moderátorka ďalej poukázala aj na odlišnosť vyhrážok voči novinárom a novinárkam, popritom poukázala na prieskum agentúry AKO pre Investigatívne centrum Jána Kuciaka. V závere tejto témy Tódová pridala príklad, kde upriamila pozornosť na to, že samotný verejný priestor je plný nenávisti a ľudia sú schopní ubližovať, aj keď sa niekomu udeje nešťastie, hoci nemusí byť ani verejne známou osobou (príklad dievčaťa, ktoré udupalo stádo kráv).

Dodatočne sa moderátorka spýtala novinárky Tódovej, aký mala uplynulý rok. Tá vo svojej odpovedi zhrnula, že pomerne bežne dostáva výhražné e-maily, hoci pri e-mailoch je pomerne komplikované vypátrať útočníka. Na jej slová neskôr nadviazal riaditeľ NAKA, ktorý však pripomenul, že hoci to je náročné, tak nie nemožné, pričom poukázal aj na vzťah medzi poskytovateľmi služieb Facebook, TikTok a políciou SR.

Za tým bolo odvysielané vyjadrenie prezidentky SR, ktorá po streľbe na Zámockej ulici v Bratislave pre Denník N kritizovala prácu polície v súvislosti s nenávisťnými útokmi. Moderátorka sa dodatočne spýtala svojho host'a, kde je problém, a prečo danú vec polícia nedokáže lepšie riešiť. Daňko vysvetlil, že zistiť páchatel'a trestných činov v online priestore je pomerne ťažké a väčšina nenávisťných prejavov ani nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu,

pričom sa prevažne jedná len o priestupky, pričom nie je v silách polície všetky priestupky vyriešiť. Na to sa moderátorka zaujímala, čo možno považovať za trestný čin vyhrážania sa. V ďalšej časti diskusie sa moderátorka zamýšľala, či sa samotní novinári nestavajú k podobným incidentom laxne, pričom opätovne poukázala na prieskum agentúry AKO, ktorý odhalil, že 26% novinárov nenahlasuje incidenty, a len 7% novinárov nahlásilo vyhrážky polícii, napriek tomu že sa s nimi stretli až dvaja z troch novinárov. Tódová vyjadrila svoj názor, na ktorý následne nadviazal aj Ľubomír Daňko, ktorý prezentoval pohľad polície. Moderátorka sa ďalej dopytovala, či sa v uplynulom roku podarilo polícii potrestať niekoho, kto sa vyhrážal novinárom. Daňko potvrdil päť či šesť prípadov, ktoré sú nateraz objasnené. V tejto súvislosti moderátorka poukázala na to, že i Európska komisia upozornila Slovensko, aby zvýšilo fyzickú ochranu novinárov.

V závere programu riaditeľ Národnej kriminálnej agentúry v krátkosti prezentoval plánované zmeny v trestnom zákone (stalking, doxing, posilnenie v oblasti počítačovej kriminality a pod.), respektíve hostia v krátkosti diskutovali o možnom bezpečnostnom školení pre novinárov a verejne činné osoby. Posledná otázka moderátorky smerovala na Martu Jančkárovú, či bude naďalej pokračovať vo svojej novinárskej práci.

* * *

Podávateľ namietal voči možnej nestrannosti a objektívnosti programu *Silná zostava*.

Sme toho názoru, že primárnym cieľom diskusie, ktorá sa venovala vyhrážkam voči novinárom, bolo spracovať danú tému predovšetkým z pohľadu jednotlivých pozvaných hostí, t. j. zástupcov novinárov a polície.

V priebehu danej diskusie tak odznali viaceré názory a pohľady najmä v dvoch rovinách, t. j. ľudský a odborný pohľad.

Ľudský pohľad v diskusii prezentovala najmä novinárka Marta Jančkárová, ktorej sa bezprostredne dotýkala diskutovaná téma, nakoľko po odvysielaní vlastného rozhlasového programu s názvom *Sobotné dialógy* sa stretla s viacerými vyhrážkami voči svojej osobe. V rámci monitorovaného programu novinárka vzhľadom na danú situáciu prejavila svoje pocity, emócie či možný strach o svoj život.

Odbornú rovinu diskusie zastupovala ďalšia novinárka Monika Tódová, ktorá sa rovnako počas svojej novinárskej profesie stretla s viacerými vyhrážkami. V rámci odbornej roviny z pohľadu novinárskej práce bolo spomenutých viacero prieskumov v súvislosti s vyhrážkami voči novinárom: prieskum AKO pre Investigatívne centrum Jána Kuciaka či prieskum MEMO 98. V predmetnom programe bol rovnako sprostredkovaný aj pohľad polície, ktorý zastupoval Ľubomír Daňko, ktorý je riaditeľom Národnej kriminálnej agentúry. Ten bližšie špecifikoval postup polície v prípade Marty Jančkárovej, ale aj v iných prípadoch, pričom odborne vysvetlil viaceré pojmy z oblasti trestného zákona (napr. trestný čin a priestupok či podnecovanie nenávisti a podnecovanie nenávisti na spáchanie trestného činu a pod.) Myslíme si, že v tomto prípade bol aj subjektívny pohľad pozvaných novinárov v oblasti, ktoré sa týkali osobných skúsenosti s vyhrázaním sa, dostatočne vyvažovaný odborným pohľadom predstaviteľa Národnej kriminálnej agentúry, a tak diskusiu nemožno podľa nás považovať za jednostrannú. Podľa nášho názoru aj moderátorka programu usmerňovala debatu takým spôsobom, aby nevybočovala z diskutovanej témy, ale zároveň dávala divákovi možnosť vnímať ju aj v širších súvislostiach, aby si recipient mohol na diskutovanú tému vytvoriť svoj vlastný názor.

V programe sme nezaznamenali také nedostatky, ktoré by zakladali podozrenie pre možné porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ programovej služby Dvojka odvysielaním relácie *Silná zostava* dňa 03. 03. 2023 **neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený.**

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00530)

Monitorované vysielanie: Silná zostava
Deň a čas vysielania: 3. 3. 2023 o cca 22:18 h

22:14:52 začiatok záznamu

Prebiehajúci program *Geniálna priateľka II* 15

22:16:47 zvukovo obrazový komunikát *Dvojka*
upútavka na program *Geniálna priateľka II* 15, *Na príjme JSO 18, Juraj Jakubisko 1938-2023/* zvukovo obrazový komunikát *Dvojka*

22:18:53 začiatok programu *Silná zostava* 12

Moderátorka: „Dobrý večer, vitajte pri Silnej zostave, nielen vy, čo pozeráte a počúvate doma, ale aj vy tu v štúdiu. Teším sa, že ste prišli, ďakujem.“

Potlesk

Novinári a novinárky znepokojujú politikov, pretože im vytvárajú priestor, ale aj názorovú protiváhu. No a znepokojujú verejnosť, lebo jej občas hovoria pravdu, čo sa zas môže zle počúvať. No a znepokojujú aj dezinformátorov, pretože informujú. Možno aj preto narastá množstvo slovných útokov a nebezpečných vyhrážok voči novinárskej obci a práve o nich sa budeme dnes rozprávať. Vážim si, že pozvanie do debaty prijali novinárky Marta Jančkárová z RTVS, vitaj.“

Marta Jančkárová: „Ďakujem pekne.“

Moderátorka: „Monika Tódová z Denníka N, ahoj.“

Monika Tódová: „Ahoj, ďakujem za pozvanie.“

Moderátorka: „A je tu aj šéf národnej kriminálnej agentúry Ľubomír Daňko. Ďakujem, že ste prišli.“

Ľubomír Daňko: „Ďakujem aj ja za pozvanie.“

Moderátorka: „No a poďme rovno k tomu, prečo sme sa tu vlastne dnes stretli.“

Hlas zo záznamu: „Dobrý deň, počúval som vašu reláciu a musím ti oznámiť ty židovská fašistická k..., že si sa úspešne dostala na čiernu listinu. To je zoznam, ktorý už čoskoro použijeme. Ruské vojská sú tu čo nevidieť, aj keď si ty p... fašistická s tou k... sorosovou Čaputovou klamala až sa vám obom z papúl prášilo, že neprídu. Tak keď dorazia vojaci, tak vás a vaše rodiny začneme do radu podľa zoznamu zabíjať. Potom môžeš kvičať koľko chceš, že ti to kázali, modli sa k...“

Moderátorka: „No, tak toto bol úryvok z mailu, ktorý ti prišiel, čítala ho Anna Sámelová, šéfkla spravodajstva a publicistiky a RTVS. V podcaste pre aktuality.sk. Tieto slová boli adresované tebe, Marta. Ako sa ty dnes cítiš, cítiš sa bezpečne už možno aj preto, že podozrivý páchatel' je zadržaný?“

Marta Jančkárová: „Oceňujem... prácu polície, oceňujem, že sa tak stalo a keď toto celé má mať aj nejaké pozitívum, tak možno ten výchovný efekt, že aby ľudia vedeli, aby lepšie vnímali, že nie je možné sa beztretno týmto spôsobom vyhrážať. A keď sa pýtaš, že ako sa cítim, tak aj vzhľadom na prácu polície, nemôžem povedať, že by som pocítovala bezprostredné ohrozenie. A po prečítaní týchto a podobných vyhrážok jednoducho to bola zmes rôznych emócií, možno aj údivu zaskočenia, prekvapenia, istej zmesi aj obáv. A hlavne som rozmýšľala nad tým, že do akej miery si mám myslieť, že to ostane len pri týchto slovných vyhrážkach, ktoré dostávajú aj iní novinári a do akej miery môže za istých okolností sa naozaj reálne niečo stať.“

22:21:42 Moderátorka: „Áno, treba povedať, že ty si dostala aj vyhrážky mailom a aj telefonát výhražného charakteru, aby sme to rýchlo zhrnuli. Mala si pani prezidentku Čaputovú v Sobotných dialógoch. Potom si mala týždeň, na to si mala v dialógoch mať dvojicu hostí, kde jeden teda nemohol prísť. Nedal to dostatočne dopredu vedieť, teda podľa vašich slov a ponúkol sa druhý hosť Ľubo Blaha.“

Marta Jančkárová: „Nebolo to vôbec komunikované z, zo strany SMER-u, to znamená, že za štandardných okolností, keď niekto má nejaké zdravotné ťažkosti, tak buď on sám a v tomto prípade pán Kéry, ktorý mal prísť, má priamo kontakt na môjho dlhoročného dramaturga. Čiže naozaj bez akýchkoľvek ďalších prekážok mohol dať vedieť. Ak by to tak tá strana chcela, respektíve sám pán hovorca, mohol naozaj kedykoľvek dať vedieť, ale to sa nestalo. Pán Blaha rovno prišiel v čase nahrávky s ďalšou osobou, ktorá ho snímala kamerou.“

Moderátorka: „Takže vy ste sa rozhodli uplatniť inštitút prázdneho kresla, čo je bežná žurnalistická prax. Chcem sa spýtať, ty si, ty si si spájala tie vyhrážky, ktoré ti prišli, či mailom alebo cez audio s to..., s tými udalosťami v sobotných dialógoch z uplynulých týždňov?“

Marta Jančkárová: „Bola by som nekorektná, keby som priamo povedala, že vidím tam stopercentnú súvislosť, ale zase na druhej strane. Ak sa pozriem na tú časovú súslednosť, tak jednoznačne najprv sa odohrala tlačová beseda príslušných politikov, kde opakovane hovorili moje meno. Oni mali totiž mylnú informáciu, že ja som nepustila pána Blahu. V skutočnosti to bolo rozhodnutie dramaturgie s vedením redakcie, s ktorým som sa ja ale stotožnila. Už zo známych dôvodov. No a potom hneď vzápätí začali prichádzať tie vyhrážky s výnimkou toho prvého mailu, pretože ten prišiel ešte po relácii s pani prezidentkou.“

Moderátorka: „Ty rozprávaš tak veľmi formalistický a je to v poriadku. Ja chápem, že musíš ostať neutrálna, ale mala si strach, hnev? Lebo tieto dve emócie si myslím si, že nespomenula, spomenula si obavy, tak ľudsky...“

Marta Jančkárová: „Tak ľudsky nepríjemné, lebo človek je samozrejme zvyknutý, že prichádzajú rôzne reakcie. To je jasné, že nám novinárom prichádzajú aj kritické reakcie a keď sú v nejakých základných rámcoch slušnosti tak je to v poriadku. Niekedy sú aj neslušné, ale prvýkrát v živote sa mi stalo, že niekto sa vyhráža, že má rozkope, že o, spomínali sa tam dokonca také veci ako znásilnenie, zabitie, dokonca sa spomínali malé deti tých ďalších osôb, A, a pri mne ešte nevedel ten pisateľ, že či sú alebo nie sú, ale teda aj tým by niečo hrozilo. To sú strašné veci na prvé prečítanie a keď som to zdieľala aj s mojimi kolegami a kolegynami, tak tí boli všetci úplne zhrození a odporúčali mi, že to by som nemala nechať tak. No a ja keďže som veľmi zaneprázdnený človek tak v prvej chvíli ja by som sa sama možno že po tom hneď v prvom maily ani neobrátil na políciu, ale aj keby to kolegovia a ďalší blízki ľudia

odporúčali a možno by som to potom neskôr urobila. No ale teraz sa to stalo priamo od polície, keď celá vec bola zmedializovaná, ale nenechalo ma to ľahostajnou. Lebo naozaj som premýšľala nad tým, že treba to brať na ľahšiu váhu. Treba to brať vždy s rezervou, alebo naozaj sa môže niečo stať? “

Moderátorka: *„A ako ďaleko je od slov k činom a dobre, že si sa obrátila na políciu, lebo teda pán Daňko polícia už zadržala podozrivého páchatel'a. Treba si v tom urobiť trošku poriadok, aspoň z môjho laického pohľadu, pretože Štefan Hamran už v utorok hovoril, že máte nejakého podozrivého, ktorého máte v hľadáčiku, ale až vo štvrtok ste ho zadržali, to znamená, nie je to príliš dlhý čas medzi tým, že už niekoho máte a reálneho zadržíte? “*

22:25:22 Ľubomír Daňko: *„Podľa mňa áno, ale boli na to objektívne okolnosti, ktoré sme nemohli skôr to zadržanie vykonať. Ja len chcem uviesť na pravú mieru, že my sme začali vo veci konať akonáhle sme sa sami dozvedeli, že niečo také sa stalo, ešte pred tým, ako bolo podané oznámenie. Ja som dostal informáciu ešte v nedeľu, my sme v nedeľu hneď poslali do služby policajtov a začali sme konať a prijímali sme bezpečnostné opatrenia, aby sa nič nestalo. Čiže tam to bolo už od nedele vyšetrované, aj sme v ten večer komunikovali verejnosti, že sme začali trestné stíhanie vo veci. V podstate do utorku sme museli ešte vykonať nejaké procesné úkony, aby sme vedeli stotožniť páchatel'a a my sme aj v nej v utorok v noci mali príslušníkov práci, čiže v kuse sme vykonávali tie úkony, aby sme naozaj zistili páchatel'a čo najskôr. V utorok v noci sme sa chceli ešte vykonať nejaké procesné úkony. Požiadali sme Okresnú prokuratúru Bratislava I aj na súhlas na zadržanie tejto osoby, ako aj na to, aby sme mohli vykonať nejaké procesné úkony podľa trestného poriadku. Prokurátorka sa obrátila na príslušného sudcu Okresného súdu Bratislava I a ten až dnešného dňa rozhodol o týchto úkonov. Ja ich nemôžem konkretizovať, ale v podstate tento súhlas na vykonanie úkonov nám nedal. A my sme sa museli v podstate zariadiť. Osobu sme zadržali. Tu chcem len povedať, že pre nás tá osoba bola nebezpečná aj z toho dôvodu, že je legálne držanou zbraň má doma strelnú, takže my sme naozaj vykonávali všetky opatrenia tak, aby sa nič nestalo. “*

Potlesk

22:27:08 Marta Jančkárová: *„Inak to je pre mňa nová informácia, lebo pán, ak sa nemyším pochádza z dedinky, ktorá je neďaleko tej mojej rodnej obce. Tak toto je dobré, že som tú informáciu nemala dopredu. “*

Moderátorka: *„... že ty si sa až teraz dozvedela, že vlastne mal zbraň. Podme ešte trošku k tomu, tomu, ako to teda prebieha. Rozumiem, že niečo nemôžete povedať. Viete povedať, že kto bol ten sudca, ktorý mal v ten deň službu? “*

Ľubomír Daňko: *„Tento týždeň má službu na Okresnom súde Bratislava I pán sudca Harabin mladší. “*

Moderátorka: *„Rozumiem a je to štandardné, že nedá súhlas sudca na takéto úkony. “*

Ľubomír Daňko: *„Áno, stáva sa to niekedy? On si musí za to zodpovedať, že prečo nám takýto súhlas nedal. “*

Moderátorka: *„To musí aj nejak vysvetliť. Musí vám dať... “*

Lubomír Daňko: „Trestný poriadok, nedefinuje, že či to musí vysvetliť, ale prax je taká, že ak nám nejaký súhlas alebo nejaký procesný úkon neni, neni vyhovený, tak sudca píše také zdôvodnenie, že prečo nám ho uh, prečo nám nevyhovel.“

Moderátorka: „Priznal sa ten páchatel', vieme k nemu niečo povedať..., ako reagoval?“

Lubomír Daňko: „Zatiaľ podľa, lebo to je len čerstvá informácia, kedy sme ho zadržali. Osoba eskortovaná na nášiel, náš uh, oddelenie tuná v Bratislave, takže budú s ňou vykonávané procesné úkony, naozaj ešte možnože ani nebol vypočutý. Nechcem hovoriť, že čo hovoril pri zadržaní, lebo to neni procesné, čiže akonáhle budeme mať procesný výsluch, potom sa k tomu môžeme vyjadriť.“

Moderátorka: „Kol'ko mal rokov?“

Lubomír Daňko: „Ide o staršieho pána, približne 70 rokov.“

Moderátorka: „A kládol nejaký odpor možno pri tom zadržaní?“

Lubomír Daňko: „... nie, toto zadržanie bolo štandardne, samozrejme.“

Moderátorka: „A keď ste teda ho zadržali doma, tak ste tam tú zbraň našli?“

Lubomír Daňko: „Uh, my sme nemohli vstúpiť do jeho obydlija, čiže my sme museli potom požiadať Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Poltári, aby vykonalo príslušné úkony za účelom predbežného zaistenia legálne držanej zbrane.“

Moderátorka: „Uhm, čiže vy ste nemohli ísť. To znamená, že rátam, že asi ste nedostali od toho sudcu povolenie na domovú prehliadku?“

Lubomír Daňko: „K tomu sa nebudem vyjadrovať.“

Moderátorka: „Monika, ty si chcela reagovať?“

22:29:05 Monika Tódová: „Áno, hovorila si, že tu môžeme byť uvoľnení, tak ja sa snažím udržať akože svoje emócie na uzde, keď počúvam pána Daňka, lebo to je presne ten príklad, ako, akú váhu prisudzujeme takýmto trestným činom. Ten pán, ak som aj ja počula ten telefonát, povedal, že Marte fyzicky ublíži. Jednoducho vulgárne jej vynadal a neboli to len vulgarizmy. Lebo aj ja napríklad tiež rozlišujem medzi tými, tými mailmi, že či sú to len nadávky, alebo už to ide ďalej a ten človek naozaj hovorí o nejakej fyzickej likvidácii. Pokiaľ sú to len nadávky dobre, hádžem to do koša. Ak ide o fyzickú likvidáciu, tiež to už posielame polícii, po vražde Jána Kuciaka sme to začali robiť. Jednoducho každý takýto mail a tu práve vidíme konkrétny príklad, že jednoducho pán sudca Harabin to nepovažuje za tak spoločensky závažné, aby dal súhlas predpokladám na nejaké úkony, na ktoré je potrebný súhlas sudcu. Napríklad odpočúvanie, domová prehliadka, neviem o čo ste žiadali. Je to utajovaná skutočnosť, až kým sa to, kým sa to nevykoná, ale prečo ho nedal? Jednoducho prečo ho nedal, keď ten človek sa vyhráza moderátorky verejnoprávnej televízie fyzickou likvidáciou? Ako to by ten, to by ten sudca mal vysvetliť, lebo predpokladám, že tie úkony by mohli ukázať aj to, či napríklad tento pán sedemdesiatročný nie je aj pisateľom tých mailov, lebo zrejme to budú, to budú rôzni páchatelia, ale možno je to ten istý, čiže...“

Moderátorka: „*To už sa vie, že či sú to rôzni páchatelia...?*“

Lubomír Daňko: „*Samozrejme, verzie sú viaceré. My sme predpokladali s tým, že môže ísť o jedného podozrivého pri mailoch aj pri tom telefonáte, ale môže ísť o aj o samostatných uh, páchatel'ov, čiže bude sa to musieť predmetom ďalšieho vyšetrovania. Samozrejme chceli sme získať nejaké dôkazy, ktoré bohužiaľ, tým, že sme nedostali súhlas sudcu, nebudeme môcť ich vykonať. Uh, je to, musíme sa s tým zmieriť, musíme ďalej my vyšetrovať podľa toho.*“

Moderátorka: „*Prepáčte, ak sa pýtam hlúpo, ale na to sa nedá nejak odvolať, že znova skúsiť o ten súhlas nič hej, takže zamietnuté, dovidenia. Ty toto ako vnímaš?*“

Marta Jančkárová: „*No som veľmi prekvapená, aj by som sa rada opýtala, že do akej miery má polícia teraz zaviazané limitované ruky a tie ďalšie kroky, že čo vlastne môžete teraz ešte urobiť a čo už nie?*“

Lubomír Daňko: „*Samozrejme, budeme robiť všetky procesné úkony, ktoré môžeme. Teraz nasleduje výsluch podozrivého, uvidíme, či bude vypovedať alebo čo bude vypovedať. On má právo aj odmietnuť vypovedať, ide naozaj v tomto štádiu len o podozrivú osobu, čiže ešte nie je obvinená. A až po posúdení tých okolností, že prečo tak urobil, a za akých okolností bude musieť vyšetrovateľ rozhodnúť, či mu vznesie aj obvinenia, alebo neznesie, či naozaj, či to bude priestupok alebo trestný čin je naozaj na posúdení vyšetrovateľa.*“

Marta Jančkárová: „*Lebo keď som išla do tejto relácie, tak som premýšľala nad tým, že ja, ja som schopná v istom rozporení aj oľutovať ľudí, ktorí majú také frustrácie, že taký myšlienkový alebo emočný svet, že potrebujú si to vybiť na tých iných ľuďoch. No ale teraz sa samej seba pýtam, že či ešte platí to, čo som povedala na úvod, že či to vôbec celé môže mať výchovný efekt. Ak to náhodou skončí tak, že jednoducho daný človek bude prepustený a nebude vyhovená zodpovednosť, lebo podľa vašich slov tak skončil môže.*“

Potlesk

Lubomír Daňko: „*No ale podľa mňa to môže mať podľa toho, že ako sa on k tomu postaví a povie, že čo ho k tomu motivovalo, či bol naozaj vtedy alebo uh, či bol vtedy rozhorčený, alebo čo bolo cieľom, alebo podnetom na to, že naozaj zdvihol a ak to bolo naozaj nechcem nikoho dopredu obviňovať bez dôkazov. Ja som spis nevidel...*“

Monika Tódová: „*Pán Harabin potom povie na súde...*“

Lubomír Daňko: „*...musí sa k tomu vyjadriť naozaj vyšetrovateľa. A ak by sme predpokladali, že, že naozaj ide o osobu, ktorá ten telefonát vykonala, tak ona by mala najlepšie vedieť povedať, že prečo tak urobila.*“

Moderátorka: „*Ty máš policajnú ochranu?*“

Marta Jančkárová: „*Neviem či je obozretné teraz povedať že nie, ale pokiaľ viem, tak dom mojich blízkych je chránený policajnými hliadkami. Ja som o špeciálnejšiu o ochranu nežiadala, ba dokonca ja som vôbec nežiadala o ochranu hneď od počiatku, keď polícia začala konať z úradnej moci, ale oni to nechceli nechať tak, pretože je cítiť, že sú obozretní po smrti Jána Kuciaka. Teraz sme nedávno mali to smutné piate výročie a jednoducho polícia tam tie hliadky poslala.*“

Moderátorka: „A nie je to chyba, že pani Jančkárová nežiadala o tú policajnú ochranu?“

Ľubomír Daňko: „Uh, nemyslím si, že je to chyba. My tie bezpečnostné opatrenia vykonávame tak či tak. Naozaj treba povedať, že to tá policajná ochrana je v podstate aj v tom, že je tá osoba trochu obmedzujúca. Čiže ona musí naozaj cítiť, že či ju potrebuje alebo nie. Ako keby aj zmenila názor, tak kedykoľvek sme pripravení, je to poskytnúť, čiže v tom není určite žiadny...“

Moderátorka: „Nezmenila si názor napríklad, keď vieš, že ten podozrivý mal aj zbraň?“

Marta Jančkárová: „Presne nad tým uvažujem, že ako toto okomentovať. Pravdupovediac, musím sa nad tým zamyslieť, keďže je to súhrn okolností, je to predsa len starší pán a tak ďalej, tak určite teraz nebudem konať a hovoriť zbrklo, ale zase ak by sa nazbierali také okolnosti, že by prišli ešte nejaké vyhrážky od ľudí, o ktorých sa potom dozviem, že majú aj zbraň, tak je možné, že sa k tomu, tomu postavím inak.“

Moderátorka: „Tak lebo asi...“

Ľubomír Daňko: „Tú zbraň by, by nemal mať už.“

Moderátorka: „Už by ju nemal mať, ale tak môžu tam byť ešte ďalší. Sú tam ďalší autori autorky, pravdepodobne tých mailov ešte, ešte nevieme čo sa tam uh ukáže, tak preto možno, že len sa pýtam, či je to obozretné si požiadať o takúto policajnú ochranu. Ale chápem je to obmedzujúce.“

22:34:48 Ľubomír Daňko: „Tak my po vražde Kuciaka Vďaka uh naozaj takéto vyhrážky novinárom nepodceňujeme, pretože si myslím, že útok na novinárov je útok na demokraciu a naozaj to sa nemôže opakovať, čo sa stalo. A my sme môj názor je, že v tej dobe v minulosti polícia pochybila uh, tým že aj keď sa Kuciak na políciu obrátil, tak nebola taká promptná. Jednoducho to trestné oznámenie kolovalo krížom krážom a tak ďalej. A na druhej strane, keby si polícia v tej dobe naozaj plnila svoju prácu tak ako malo, mala, tak by sa naozaj uh, vražda nemusela stať.“

Potlesk

Marta Jančkárová: „Ja len dodám jednu vec. Lebo to ľudí bude asi zaujímať, že ten prístup polície je aký je v takýchto prípadoch. Bola som už na výsluchu, kde sa kolega pána Danku pýtal aj na tie moje pocity na prípadné obavy aj na to, že či žiadam o nejakú ochranu a vymenoval mi rôzne možnosti, ktoré prichádzajú do úvahy v takýchto situáciách.“

Ľubomír Daňko: „Len vás prosím, nemenujte ich.“

22:53:51 Marta Jančkárová: „Nebudem, nebude, samozrejme nebude. A, a to, čo som povedala na úvod, to je asi predpokladám taký jeden z tých základných stupňov, že polícia pošle niekde hliadky a ďalej samozrejme nemôžem, ani nebude menovať, ale bolo zaujímavé si to vypočuť a preto to hovorím, že vlastne áno, tá možnosť naozaj bola, takže oni sú...“

Moderátorka: „Čiže chceš povedať, že sa starajú o to, aby si bola v bezpečí?“

Marta Jančkárová: „Starajú sa, ten prístup bol maximálne korektný.“

Moderátorka: „Tak ste dostali pochvalu pri tomto stole. Ešte nám povedzte ako sa vám podarilo zadržať tohto podozrivého?“

Lubomír Daňko: „Bol zadržaný uh, na trvalom bydlisku. Samozrejme išlo o štandar..., štandardné zadržanie. Tá osoba vôbec nekládla žiadny odpor, takže tým, že sme nemohli vstúpiť do by..., do bydliska dovnútra, tak uh, bol vykonaný mimo obydliia.“

Moderátorka: „A vypátrali ste ho teda podľa telefónneho čísla?“

Lubomír Daňko: „Áno.“

Moderátorka: „Áno. Ty si už Marti spomínala, že, že bola tam aj tlačová konferencia politickej strany. Uh, po tých tvojich sobotných dialógoch a že tie vzťahy tam nejaké vidíš medzi tým, či, či politici a političky niečo hovoria všeobecne a to potom aké sú ďalej vyhrážky, ktoré ti chodia. Myslím si, že vy ste to riešili v eNku teraz, že porovnával Braňo Bezák maily, ktoré chodia verzus potom čo naozaj sa hovorí, vieš nám to priblížiť?“

Monika Tódová: „Dá sa povedať, že vždy vlastne tie, tie vyhrážky prídu, keď sa udeje niečo v tom verejnom priestore. Bud', a to je zmapované viac vlastne viacerými analýzami. Myslím si, že teraz robilo takú analýzu aj MEMO 98, že vždy, keď príde nejaký nenávisťný status, či už na konkrétneho novinára alebo na konkrétneho političku, myslím, že najviac pani prezidentka Čaputová si to zažíva, tak vzápätí vlastne prichádzajú tie vyhrážky. A samozrejme ty nevieš povedať na sto percent, že ten človek si prečítal ten status, preto ti to píše, ale je to logické a dokonca v tých mailoch sú, sú tie isté slová, ktoré používajú tí politici na tých tlačových besedách alebo tí dezinformátori v tých statusoch? Čiže, on keď povie, že keď stretnete nejakého novinára, opl'ujte ho, tak vzápätí Marte prišiel email - opl'ujem ťah chrachlom, keď ťa stretnem. Jednoducho to sa nedá poprieť, že to, že to spolu súvisí.“

Moderátorka: „... že tam nejaký súvis je, a že to nie je oddelený svet online anonymný a, a tento.“

Marta Jančkárová: „Určite áno a navyše aj Investigatívne centrum Jána Kuciaka robilo taký prieskum, z ktorého vyplynulo, že novinári tam uviedli, že jedna z veľkých skupín. Občanov, ktorí sa buď vyhrážajú, alebo proste nejakým spôsobom útočia na novinárov, sú okrem iného aj fanúšikovia politických strán. No a vo všeobecnosti naozaj platí, čo tu odznelo, že ja si tiež myslím, že verejne činné osoby si všetky musia dávať veľký pozor na výrazové prostriedky. Na to, komu, čo adresujú, lebo jednoducho ľudia, ktorí ich počúvajú a ktorí im fandia často sa tým môžu inšpirovať a nielen v dobrom, ale aj v zlom.“

Moderátorka: „Tak poďme si teraz pripomenúť známe výroky expremiérova na adresu novinárov a novinárov.“

22:38:55 Igor Matovič zo záznamu: „To, čo sa tu dva a pol roka v médiách deje, je novodobý fašizmus. Hitler mal presne takýchto novinárov...“

22:39:02 Róbert Fico zo záznamu: „... niektorí z vás, niektorí z vás sú špinavé protislovenské prostitútky.“

Demonštranti na ulici: „Nenatáčaj to, dobre? Tým pádom vám bereme kameru! Vy nebudete ukazovať naše osobné údaje! Rozbiť ju treba načisto.“

Moderátorka: „Pán Daňko, môžu niesť trestnoprávnu zodpovednosť aj politici, političky verejné osobnosti, ktoré takýmto spôsobom možno podnecujú nenávisť?“

Lubomír Daňko: „Podnecovanie na nenávisť sama, samo o sebe nie je trestné, pokiaľ nenaplní nejaké ďalšie skutkové pod, znaky skutkovej podstaty trestného činu. Len poviem, že podnecovanie na spáchanie trestného činu je trestné. Čiže ak niekto podnecuje na spáchanie trestného činu verejne, tak to je trestné, ale nenávisť musíme potom brať, že akým spôsobom...“

Moderátorka: „... otázne je, že keby politici niesli zodpovednosť naozaj za svoje výroky tak že či by sa nám nerozpadla celá politická scéna, že kto by nám tam zostal.“

Marta Jančkárová: „či by sme mali koho pozývať.“

Moderátorka: „Či by sme mali koho potom pozývať? Monika prepáč, ty si chcel niečo povedať, si sa nadýchla.“

22:40:08 Monika Tódová: „Ja len keď som videla toho Igora Matoviča a predtým si sa pýtala na ten súvis, tak vlastne kým bol Igor Matovič v opozícii, tak tí jeho voliči vlastne investigatívnych novinárov zbožňovali. Naozaj nám fandili aj na sociálnych sieťach, posielali podporné maily, lebo sme odhaľovali vlastne tie kauzy tých predchádzajúcich vlád. Akonáhle sa stal premiérom a, a my novinári musíme informovať kriticky o každej vláde a o každom politikovi. Ak robí chyby bez ohľadu na to, kto to je, tak práve aj tí voliči OĽANO vlastne začali písať tiež ako kritické maily. Niekedy je ten slovník tiež vulgárny, čiže, čiže tváriť sa, že vlastne to sa deje len tak, lebo si niekto otvorí Facebook alebo, alebo Instagram a zrazu mu to napadne, to tak nie je vlastne tú, tú verejnú debatu určujú verejne činné osoby. A, a v prvom rade sú to politici, lebo ich výroky ľudia sledujú špeciálne teraz pred voľbami. Jednoducho to bude masívne, každý sa bude rozhodovať, koho voliť a ja sa obávam, že, že tá kampaň bude jednoducho hrozná, hrozná pre celú tú verejnú diskusiu a samozrejme aj, aj pre nás novinárov.“

Potlesk

Moderátorka: „A možno by som povedala, že ešte viac pre novinárky, pretože sa ukazuje, že tá náтура tých výrokov voči novinárkam a vyhrážkam je iného charakteru ako, ako voči mužom. Uh, prieskum OSN jasne ukázal, že 3/4 novinárov zažili obťažovanie na webe, teda na nete a 1/4 z nich aj vyhrážky s fyzickým násilím. Potom je tam 18 percent vyhrážky sexuálnym násilím, sú rôzne prieskumy. Vieme, že z toho, z toho, čo si ty spomínala pre Investigatívne centrum Jána Kuciaka, čo robila agentúra AKO, tak 66 percent novinárov, to znamená 2 z 3 a novinárov boli nejakým spôsobom konfrontovaní s vyhrážkami. Ale poďme k tým novinárkam. Lebo tam si myslím, že tá náтура je iná, aj trošku to počuť aj v tom čo sme počuli na úvod aj v tých asi твоjich mailoch, čo si dostala iných alebo v tých mailoch, čo dostávate. Vnímame, vidíte to, že ste ženy za to, že dostávate aj takéto nejaký špeciálny typ vyhrážky?“

Marta Jančkárová: „Celý život sa snažím nemyslieť si, že by som bola akokoľvek znevýhodnená len tým, že som žena a robím rôzne veci v rámci svojej práce, ktoré môžu byť

považované za zaujímavé na verejnosti. Ale musím pripustiť, že byť ženou znamená podľa môjho názoru znášať aj väčšiu mieru i útokov a aj z charakteru tých vyhrážok je to jasné, že miera aj spomínajú napríklad rôzne ženské časti tela. Voči ktorým sú tiež namierené...“

Moderátorka: *„No napríklad znásilnenie, nie? K znásilneniu si neviem predstaviť, že by sa veľmi mužom vyhrážali...“*

Monika Tódová: *„Vieš čo, to, to už je naozaj že trestný čin. Ale poviem príklad, napríklad po tejto relácii určite pánovi Daňkovi nikto nenapíše, že je plešatý a že vyzerá hrozne. Ale garantujem ti, že nám s Martou napíšu, že, garantujem ti, že nám s Martou napíšu, že vyzeráme hrozne, že sme pribraté, lebo to prišlo aj v tom jednom prvom maily, ktorý si mi ukazovala a že by sme jednoducho mali so sebou niečo robiť a nemali by sme sa vôbec ukazovať v televízii. Čiže takto to je jednoducho chlapom tieto e maily nechodia a že nám chodia úplne bežne a už keď je tam takéto, že znásilnenie, zabitie, tak to už je akože úplne, že vyšší level. To už to už je naozaj práca pre políciu. Samozrejme, tam sa potom spomínajú aj ešte horšie veci, a to sú deti. Jednoducho v tom jednom emaily sa hovorilo o tom, že sa ublíži našim deťom, že sa ublíži deťom známych političiek. Bolo to tam vymenované, jednoducho kam až to dospelo, to je neuveriteľné.“*

Moderátorka: *„Vy evidujete rozdiel v, v možno v natureli vyhrážok voči ženám a voči mužom, ak sú podané nejaké trestné oznámenie, alebo máte nejaké prípady?“*

Lubomír Daňko: *„Určite nie, nerobíme rozdiely, že kto sa komu vyhrážal, že či mužom a ženám. Akonáhle to splňa definíciu trestného činu, tak to riešime. Dokonca a nepozerala ani na rasu, ani na príslušnosť, sexuálnu orientáciu a podobne.“*

Potlesk

Monika Tódová: *„Ale vyzeráte dobre...“*

Moderátorka: *„Všetci vyzeráte dobre aj v publiku, ale je pravda, aby som aj teraz som trošku odľahčila, lebo je to ťažká debata, ale, ale samozrejme dá sa trošku s nadhľadom. A treba povedať, že naozaj aj štatistiky hovoria, že novinárky vo veku od 25 do 35 rokov sú dvojnásobne viac vystavené kyberšikanu a vyhrážkam ako ich mužskí kolegovia. Nebudem riešiť, či sa do týchto kategórii 25 až 35 vy ešte zmestíte. Ja sa tam zmestím napríklad ešte tesne. A, a viem si predstaviť, že aj ja to vidím sama na sebe, že mne keď chodia na sociálnych sieťach komentáre, tak je to, že bodaj by si teda skapala do rána, toto citujem, ale to tiež beriem, že to je skôr asi také želanie. Hej, že to nie je nutne vyhrážka.“*

Lubomír Daňko: *„Ja nie som na sociálnych sieťach, čiže sa mi nikto nemôže vyhrážať. To je, tam mám výhodu... áno a vždy to treba posúdiť, lebo niekedy to, takto vyhrážanie vtedy ak sa niekto vyhráža smrťou ťažkým ublížením na zdraví alebo inou porovnateľnou ujmom...“*

Moderátorka: *„No ale tento, tento človek len vyjadruje svoju túžbu že...“*

Lubomír Daňko: *„... čiže pokiaľ to nevzbudzuje dôvodnú obavu, že by taký následok nastal, tak to vyhrážanie nie je.“*

Moderátorka: *„Lebo to som chcela povedať, že, že mne napríklad príde, aby sa mi narodili choré deti a keď som bola tehotná mi chodilo. Alebo aby sa niečo stalo mojim deťom. Pokiaľ“*

by môjmu mužovi, ktorý je tiež verejne exponovaný, nechodí tento typ vyhrážok, že, že na konkrétne na deti alebo na rodinu, že? Alebo teda nie je vyhrážok, názorov...“

Marta Jančkárová: *„Asi je v spoločnosti zažitá, že ženy majú túto zraniteľnejšiu časť, že proste keď sa povie, že dieťa, tak je asi predpoklad časti spoločnosti, že automaticky sa žena cíti zraniteľnejšia.“*

Moderátorka: *„Hej a že mužovi je to v zásade akože jedno. Hrozné.“*

Monika Tódová: *„Ja sledujem taký profil na facebooku Fakultnej nemocnici v Žiline, kde sa vlastne teraz stal taký prípad. V žilinskom kraji bola žena venčiť vlastne psa a udupalo ju stádo kráv. Naozaj ju napadli tie kravy bola veľmi ťažko zranená a tá nemocnica informovala o tom, že takúto pacientku ošetrili a pod tým statusom sa vyrojilo obrovské množstvo. Hej, to vlastne tí ľudia hovorili, že ona si za to mohla sama, urobila nejakú chybu alebo za to mohol to, ako sa správala s tým psom. Tá nemocnica vlastne musela dať nový status, kde hovorila, že vzhľadom na to ako sa všetci správate, máme súhlas od tej pacientky vlastne zverejniť viac podrobností, z čoho vyplynulo, že tá pani naozaj bola iba v zlom čase na zlom mieste a nemohla tomu nejakým spôsobom zabrániť, ako tomuto nešťastiu, ktoré sa jej stalo. Ale tým som chcela povedať vlastne, že ono sa to netýka iba verejne činných osôb, ale jednoducho ten priestor je už tak plný nenávisti, že my sme schopní vlastne na tom internete hejtovať osobu, ktorej sa stane nešťastie, ktorá ani nevystupuje v televízii, nie je v politike, nie je novinárka, nehovorí možno ľuďom nejaké názory, iba sa jej stalo takéto nešťastie. Tak tí ľudia majú potrebu tú frustráciu vlastne na nemocničnom profile dať najavo. Ako ja si myslím, že toto je hrozné, že naozaj toto by malo prestať. Toto by sme mali sa snažiť nejakým spôsobom zastaviť.“*

Potlesk.

Moderátorka: *„Monika ty, ty si dlhoročná novinárka a ty si mala aký rok? Lebo dá sa povedať u nás niekedy, že v takej tradičnej spoločnosti sa úplne neodpúšťa, keď má žena názor, čo tie občas máš a ešte nebodaj keď má pravdu, čo teda tiež občas niektoré ženy majú. Aký si mala rok čo sa ti stalo alebo ako by si zhodnotila z tohto pohľadu.“*

Monika Tódová: *„Ako môžem povedať len za tie, za to posledné obdobie, že to čo sa vlastne deje marte tie emaily, to je pomerne, pomerne bežná vec, naozaj. Ale myslím si, že aj pán Daňko môže povedať, že pri tých emailoch vlastne tam je veľmi ťažké vypátrať tých páchatel'ov. To väčšinou sú nejaké anonymizované adresy a, a nedá sa k tomu dostať. A takú možno akože poslednú najkonkrétnejšiu vyhrážku som mala, keď sme, keď sme boli viacerí novinári na pojednávaní vo veci vraždy Jána Kuciaka, lebo stále to pojednávanie vlastne beží a akurát sa tam preberala uh, výpoveď Petra Tótha. Peter Tóth, o čom sme normálne vlastne stručne informovali v podstate v minúte po minúte. Tak vzápätí on vlastne sa začal nielen mne, ale aj ostatným novinárom vyhrážať a používal také výrazy, aké používal Marián Kočner, že teda on sa začne zaoberať nami, našou rodinou. Čiže toto sú už veci, ktoré, ktoré automaticky vlastne odovzdávame, odovzdávame polícii. Čiže toto je také posledné možno z tých z tých vážnejších vyhrážok, ktorú si za posledný rok pamätám.“*

Moderátorka: *„A je to v nejakom štádiu teda trestného konania?“*

Monika Tódová: *„Určite sa to vyšetruje, to musím potvrdiť to, čo povedala aj Marta, že ten prístup polície je naozaj veľmi dobrý. Je to, je to zásadný rozdiel oproti tomu, čo tu bolo*

predtým. Myslím si, že tá dôvera medzi, medzi novinármi a políciou existuje. Vlastne, že nemáme obavu tej polícii posunúť takéto informácie a ona sa snaží robiť čo chce, ale myslím si, že pri týchto emailoch je to je to veľmi ťažké, že?“

22:47:19 Ľubomír Daňko: *„Môžem potvrdiť, že pri emailoch je to ťažšie. Nehovorím, že to nie je nemožné. Mali sme nedávno prípad, kde sa im mailom vyhrážal uh, vyhrážala osoba a sudcovi najvyššieho súdu a zistili sme o koho išlo, išlo, bola zadržaná. Čiže to svedčí o tom, že je to možné, ale je to ťažšie aj z toho dôvodu, že tí všetci poskytovatelia tých služieb ako je Facebook a neviem Tiktok a neviem, čo všetko ešte tu máme, tak oni nesídlia na našom území, oni tu nemajú kancelárie a my v podstate musíme, ak chceme zistiť nejaké údaje žiadať cestou právnej pomoci, najčastejšie Spojené štáty americké a tí majú v podstate inú slobodu slova, aká, aká je u nás a oni nám na niektoré veci nedajú odpovede a tým pádom my sa nevieme pohnúť ďalej. Možno že by pomohlo, keby Slovenská republika mala dohody alebo museli byť takíto, takíto poskytovatelia tu mať kancelária na základe rozhodnutia našich súdov by museli poskytovať informácie na...“*

Moderátorka: *„... no rozumiem, že je to náročné. A určite nezávidím nikomu túto prácu. Faktom ale je, že aj prezidentka Čaputová po vražde na Zámockej pre denník n kritizovala prácu polície, ktorá má nenávistné útoky riešiť. Toto sú jej slová.“*

22:50:39 Zuzana Čaputová *zo záznamu: „Roky upozorňujú odborníci a od na škále od duševného zdravia, sociológov, ale aj právnici na to, že sa vo verejnej, vo verejnom priestore v diskusiách, najmä na sociálnych sieťach, ale aj vo verejných prejavoch politikov uh, toleruje uh, nenávistný prejav vo verbálnej rovine bez akejkoľvek uh, odozvy a už vôbec nie odozvy v trestnoprávnej rovine. To znamená, ako keby štát nebol schopný zabezpečiť bezpečie napriek tomu, že sú tu známky a signály v spoločnosti o tom, že sa niekto uh, že má niekto nenávistné prejavy, či dokonca čo je inak trestný čin vyhráža zabitím. A napriek tomu, že tomuto čelíme a dlhé roky upozorňujeme na to, uh, sa nestalo dostatočne veľa konzekventný ich skutkov v podobe napríklad trestnoprávných odsudzujúcich rozsudkov, ktoré by mali napríklad odstrašujúci a preventívny účinok.“*

Moderátorka: *„Pán Daňko, tak v čom je problém? Prečo polícia nemôže, nedokáže vyriešiť...“*

Ľubomír Daňko: *„Problém je v tom, že naozaj zistiť páchatel'a takýchto trestných činov, ktoré sú spáchané online ťažké uh, tých uh, obvinených osôb nemáme až tak veľa, ale máme. Čiže v tom môže byť problém. Na druhej strane je kopec nenávistných prejavov v online priestore, ktoré vôbec nenapĺňajú skutkovú podstatu trestného činu. To je v podstate podľa mňa drvivá väčšina. V podstate mohlo by ísť o priestupky, ale ja si myslím, že nie je v silách polície, aby riešila priestupky na internete.“*

Moderátorka: *„A môžeme si to zdefinovať, že aby sme mali jasno, kde teda sa končí sloboda slova a už sa začína ten trestný čin vyhrážania sa nejaký možno príkladom?“*

Ľubomír Daňko: *„No treba zobrať do úvahy konkrétne prípady. To znamená, ak sa bavíme o nebezpečnom vyhrázaní, tak to musí splňať to, že sa osoba vyhráža niekoho usmrtením, ťažkou ujmu na zdraví alebo spôsobením inej ťažkej uh, ujmy porovnateľnej s ublížením, ťažkým ublížením na zdraví alebo smrťou. Čiže napríklad, že vám podpáli dom alebo podobne, alebo zabije aj iné osoby a tak ďalej. Čiže to je nebezpečné vyhrážanie akonáhle a zlé. Aj tu je, alebo sú tam nenávistné prejavy, tak uh, tak napríklad nemôže ísť o trestný čin*

nebezpečného vyhrážania. Máme tu aj iné trestné činy extrémistické. Aj to má svoju presnú kvalifikáciu, ale tam naozaj ten cieľ musí ísť o napríklad hanobenie nenávistné, ale ide buď o rasu, pre rasu, sexuálnu orientáciu, náboženstvo, bez vyznania, a tak ďalej.“

Moderátorka: „A čo takémuto agresorovi alebo agresor je hrozí okrem teda toho, že dezinformátori ich nazvú mučeníkmi?“

Ľubomír Daňko: „Väčšinou ide o prečiny, čiže to je 1 až 5 rokov.“

Moderátorka: „Uhm. Nie je to trošku aj problém nás, neviem chcela si, prepáč si sa tak, chcela si reagovať?“

22:53:46 Marta Jančkárová: „Ja som sa len zamýšľala nad tým, že kam to celé speje a že či to neprináša ďalší hlbší problém, o ktorom možno neskôr budeme hovoriť, že čím je viac agresivity a napätia v spoločnosti, tým viac to odráža, odradí múdrych vzdelaných ľudí, aby vôbec vstúpili do toho verejného priestoru a mám informáciu o viacerých predstaviteľoch, predstaviteľkách. Potrebujem to len takto pomenovať, ktoré to veľmi zvažujú aj vzhľadom na takúto agresivitu. A vyhrážky, že či vôbec vystavia seba a rodinu svoju, svoje vlastné deti nejakým možným rizikám. A potom je to začarovaný kruh, pretože ak do toho verejného ringu, do tej súťaže verejnej nevstúpia tí, tí kultivovaní, inteligentní ľudia s patričným vyjadrovaním sa, tak potom to má zase ten efekt, že ovplyvňujú tých svojich...“

Moderátorka: „... že skončíme v takom kruhu, ale teraz to otočíme a ten kruh posuniem zase na, na stranu novinárov a novinárov. Nie je to trošku aj chyba novinárov a novinárov že sa niekedy k týmto incidentom stavajú laxne. Určite sa to zmenilo po vražde Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej, ale aj podľa prieskumu pre Investigatívne centrum Jána Kuciaka takmer 26 percent nenahlasuje incidenty, ani sa s nikým nerozpráva o tom. Reálne na polícii nahlásilo tuším len 7 percent novinárov a novinárov rôzne vyhrážky. Napriek tomu, že 2 z 3 sa s nimi stretli. Nie je to aj chyba novinárov?“

Monika Tódová: „Nemyslím si, že je to chyba, jednoducho my chodíme do práce. A, a máme jej dosť veľa. Myslím si, že Marta to, to môže potvrdiť ak máš popri tom aj rodinu, ty nemáš čas jednoducho chodiť každý týždeň na políciu, absolvovať tam vlastne tú tortúru. Prepáčte, tak nazvem ale, ale stále to tak je. Jednoducho to nestačí, že ja prepošlem ten email nejakému policajtovi, napríklad že by existoval nejaký styčný dôstojník pre novinárov. Ja jednoducho tam musím prísť, musím o tom vypovedať, musím to oznámiť. To niečo trvá a keď vidím, že ten e mail je na hrane, alebo že tam je strašne veľa gramatických chýb. Čo mimochodom je taký typický prejav týchto hejterov, že oni neovládajú ani, ani gramatiku. Oni napíšu „ty“ vlastne s mäkkým „i“ a podobne. Tak tak nejdem na tú políciu naozaj ani ja ako a tiež musím povedať, že niekedy nad tým rozmýšľam aj tak, že pán Daňko má oveľa, oveľa inú prácu, ťažšiu, mafiánske zločinecké skupiny. Ved' on sám, keď si len pomyslím, že odhalil ja neviem šátorovcov a ja mu mám teraz telefonovať a otravovať ho s tým, že? Nieкто napíše, že ty židovská fašistická zajtra ťa zabijem, tak jednoducho zdá sa mi, že, že to je, že vlastne, že to nie je hodné, aby, aby to vlastne sa tým zaoberali.“

Moderátorka: „Je to hodné aby ste sa tým zaoberali?“

22:56:34 Ľubomír Daňko: „Tak z našej strany určite áno. Na druhej strane musím povedať, že, že aj novinári asi zvažujú, či to vieme aj objasniť, pretože podali viaceré trestné oznámenia. Trestné konania boli prerušené my, my nevyrobíme topánky, že presne vieme, uh,

vyrobiť presný počet nám sa to podarí alebo nepodarí? Jednoducho ten, to vyšetovanie v online priestore je naozaj zložité, čiže možno aj z tohto dôvodu si povedia, že to neoznami.“

Moderátorka: *„Alebo že s..., viete, že to nedopadne nejakým reálnym výsledkom, tak ani si nedáte tú robotu ako novinár, novinárka to riešiť, lebo viem, že tam sú rôzne, potom aj počas toho dokazovania musíte naozaj veľmi ťažko dokazovať, že sa vám udiala nejaká ujma. Lebo ako by sme, udiala sa ti ujma asi aj s týmito všetkými vyhrážkami, ale iné je to dokázať potom na súde už.“*

Marta Jančkárová: *„...asi áno.“*

Moderátorka: *„Ale budeš teda teraz už všetko nahlasovať napríklad?“*

22:57:28 Marta Jančkárová: *„To je dobrá otázka. Moja praktická skúsenosť môžem potvrdiť, i keď som to už na úvod trochu naznačila, že nebyť toho, že konali moji nadriadení a konala polícia z úradnej povinnosti, pretože to bolo celé z medializované, tak ja úprimne neviem, či by som na tú políciu išla a teraz záleží od charakteru tej vyhrážky. Ak by som cítila, že to už naozaj je, nie v poriadku a môžem predpokladať, že niekto je možno aj ozbrojený, skrátka asi by dobre bolo nenechať to tak, možno aj kvôli tomu výchovnému efektu, že jednoducho dať verejnosti alebo tým pisateľom odkaz, že pozor, toto nesmiete robiť beztrešne.“*

Potlesk

Moderátorka: *„A podarilo sa vám od stíhať a potrestať niekoho, kto sa vyhrážal novinárom, novinárkam napríklad v uplynulom roku pán Daňko?“*

Eubomír Daňko: *„Mali sme napríklad prípad, keď sa pani prezidentke vyhrážala jedna osoba a možno ste to zachytili cez Facebook z Nemecka v súvislosti s Ukrajinou a nech sme to riešili a podarilo sa nám uh sa nám takúto osobu obviniť aj myslím si, že, že bola aj odsúdená alebo dohoda o vine a treste alebo sa priznala, čiže to je jeden z týchto prípadov a myslím si, že máme nejakých 5-6 na NAKE, čo sú naozaj objasnené. Viacerých novinárov sa nám podarilo uh, veď aj vieme, že aj to, čo nasledovalo v čase, keď bol pán Kuciak, tam je to tiež vyšetované to sledovanie tých novinárov, a tak ďalej.“*

Monika Tódová: *„A myslím, že pani šéfredaktorka sme Beata Balogová mala tiež také vyhrážky, toho páchatel'a ste zadržali. Čiže ono ty už niekedy aj podľa tej e mailovej adresy vidíš, alebo tuto sa to podarilo vďaka tomu vlastne že ten pán predpokladám telefonoval zo svojho čísla na, na pevnú linku RTVS. Takže tam už vidíš, že toto sa podarí, lebo to vieš vystopovať, ale keď tam je nejaký anonymus a nejaká takáto adresa uh, tak to nejde. Ale, ale vieme napríklad, že je ten známy dezinformátor, ktorý je v Británii Danny Kollar a tam je problém ho ... dostať.“*

Eubomír Daňko: *„... je stíhaný, je stíhaný za viaceré skutky, ale je v podstate vo vydávacej väzbe. Síce je na slobode, ale čakáme, kedy Spojené kráľovstvo Veľkej Británie rozhodne a vydá nám ho na Slovensku.“*

Moderátorka: *„... ale on ďalej pokračuje vo svojej činnosti. Čo som ja zachytila teda v tom Spojenom kráľovstve.“*

Lubomír Daňko: „... tak a my ďalej sledujeme čo robí.“

Moderátorka: „Dobre, tak lebo tiež som s ním mala čo do činenia, tak som sa chcela spýtať, ale poďme teda k tomu, že čo by vám pomohlo novinárom, novinárkam. Čo by ste potrebovali, lebo treba povedať, že napríklad šéf Investigatívneho centra Jána Kuciaka hovorí, že Lukáš Diko, že treba nahlasovať tieto prípady, oni to budú tiež po novom nejakým spôsobom zbierať, upozornila ma Via juris, že aj Európska komisia v minuloročnej správe o právnom štáte upozornila nás ako Slovensko, že by sme mali zvýšiť fyzickú ochranu novinárov a novinárov, takže čo by ste vy potrebovali? Čo, čo by vám pomohlo Marta potom to čo si zažila takto čerstvo?“

23:00:22 Marta Jančkárová: „V prvom rade mne veľmi pomohlo, aj keď to možno nie je celkom to, kde si mierila tá obrovská miera podpory, ktorá prišla po tých negatívnych správach a negatívnych okolnostiach a aj tá veľká miera podpory, to nie je len, že mňa podporili tí ľudia. To vnímam tak, že oni vlastne podporili novinárov všetkých ako takých, lebo ľudia, ktorí aj mňa podporujú aj RTVS si podľa mňa uvedomili, že ten novinár plní nejakú úlohu, že to nie je jednoduché povolanie a že si zaslúži nejakú mieru podpory a ja to vnímam tak, že tá podpora patrí všetkým novinárom.“

Moderátorka: „Ja rozumiem... (potlesk) Len či to nie sú také krátke výbuchy, že aj po vražde Jána a Martiny sme zaznamenali veľkú vlnu solidarity voči novinárom a sympatie. Potom to tak nejak vyšumelo. Teraz zase je to to chvíľu, že či, či, či to naozaj stačí, lebo ja sa skôr stretávam občas s bežnými ľuďmi s tým, že napríklad Monika pri tebe pri tvojom mene, že keď ona rýpe do tých politikov a ona odhaľuje o nich veci, tak ona musí znieť. Keď to je akože, dostane to len naspäť to, čo si, to čo si sama vybrala, že by si to mala tolerovať ty cítiš spätnú väzbu, dosť pozitívnu a podporujúcou bežných ľudí?“

23:01:32 Monika Tódová: „Áno, určite akože mne, mne nechodia len, len hejty a, a vlastne škaredé e maily. Ale chodia mi od ľudí aj aj veľmi pekné správy aj aj sa mi stáva na ulici, že ma niekto zastaví. Naozaj musím povedať že pri tých hejteroch oni veľmi na ulici nemajú odvahu ako možno, možno na mňa niekto zazrie ale, ale nikto za mnou na ulici nepríde a možno...“

Moderátorka: „Nestalo sa ti to nikdy?“

Monika Tódová: „No stalo sa mi to ale stane sa mi to možno raz za dva roky alebo raz za rok, nie je to vec ktorá by sa mi stávala každý týždeň, kdežto nejaká pozitívna reakcia sa mi stala určite na ulici oveľa častejšie. Čiže, čiže to je, to je zaujímavé, že tí, tie pozitívne reakcie ľudia na tej ulici vyjadria, ale na tie negatívne, oni sú vlastne za tou klávesnicou uh, tam, tam sú v bezpečí, tam majú odvahu, ale, ale na ulici na teba maximálne zazrú. Samozrejme je otázka, že či sa nestane to a to je presne to, čo ty nevieš, pri tých, pri tých nenávisťných emailoch, že niekto z tej klávesnice je už tak vyšinutý, že vstane a, a niečo, niečo reálne urobí. Ja si myslím, že ak teraz verejne činným osobám niečo hrozí, tak tak nie to, že, že nejaká mafiánska skupina alebo nejaký DPH-čkárik si, si objedná cez nejakú ženu v Komárne vraždu, ale skôr naozaj niekto, kto sa zbláznil kto, kto nevníma realitu a myslí si, že naozaj ty si to, to zlo. Ty si ten, kto mu spôsobil v živote to, že on je frustrovaný a nešťastný. A že urobí niečo a to, to nebudeme vedieť dopredu nikdy odhaliť ďalšie krajiny... Možno je to je ako to, čo sa stalo na Zámockej...“

Marta Jančkárová: „... presne to som chcela povedať...“

Monika Tódová: „... jednoducho to sa to sa veľmi nedalo. Ten človek bol skrytý na internete, ale prišiel do, do reálneho života pán Daňko vy ste aj občan nielen šéf NAKY, vy sa osobne neobávate, že sa niečo takéto stane ľudsky.“

Lubomír Daňko: „Uh, novinárom, alebo?“

Moderátorka: „Verejne činným osobám.“

23:03:31 Lubomír Daňko: „Tak uh, vždy sme tu mali trestnú činnosť, takže určite sa vždy niečo také môže stať, zopakovať. To nikdy nevieme vylúčiť. Samozrejme, musíme urobiť všetko pre to, ako spoločnosť, aby sa to neopakovalo. Ja si myslím, že aj postupne sa tie kroky uh, menia, ja len zopakujem, možno že teraz tak narýchlo, že čo všetko v rámci trestného zákona chceme zmeniť. Trestný čin nebezpečné prenasledovanie, takzvaný stalking. Trošku sú s tým problémy, lebo je tam slovíčko, že to musí byť dlhodobo. Vieme dobre, že niekedy stačí, keď vás niekto sleduje a niekoľko pár dní a je to nepríjemné. Čiže, čiže to sa ide meniť, zavádza sa nový trestný čin v rámci podnecovania takzvaný doxing, zbieranie tých osobných údajov a, a to je vlastne nebezpečné, že ak uh, tak ako boli zdravo..., útoky na zdravotníkov a podobne, čiže to by sa malo zaviesť. Chceme posilňovať uh, počítačovú kriminalitu alebo, alebo policajtov, ktorí sa boj..., ktorí bojujú s počítačovou kriminalitou. Aj čo sa týka u nás na terorizme máme protiteroristickú centrálu a naozaj aj bezpečnostná rada zaviazala, že nám vyhovie. Tak ja dúfam, že to nezostane len na papieri...“

Moderátorka: „Čiže kroky idú možno niečo, čo sa dá urobiť teraz ja neviem nejakí kontaktný policajti, Monika ich spomínala po vzore Holandska.“

Lubomír Daňko: „... prezident už asi aj spomínal, že by chcel vytvoriť na každom krajskom riaditeľstve, aby novinári mali taký kontaktný bod alebo kontaktného policajta, na ktorého sa vedia obrátiť, ak sa niečo stane, aby to bolo také, že môžu zavolať a zatelefonovať a hneď to riešiť. Ja len chcem povedať, že ak sa niečo také novinárom stane, v prvom rade by sa mali obrátiť na políciu. Nemalo by to byť medializované, pretože akonáhle sa niečo také zmedializuje, my prichádzame o tie dôkazy.“

Potlesk

Moderátorka: „Ty by si privítala nejaké bezpečnostné školenie. Možno 50 percent ľudí v tom prieskume pre Investigatívne centrum Jána Kuciaka z novinárskej obce povedal, že by také niečo privítalo, alebo sa cítiš, že v tomto máš dosť?“

23:05:30 Monika Tódová: „Ja už si myslím, že za tie roky som celkom, celkom vycvičená, ale určite by to, by to novinári potrebovali. Videla som to teraz napríklad aj na Marte, jednoducho ona vôbec podľa mňa si nemala hovoriť, že z ktorej si obce. Hej, že to to vlastne je informácia, ktorú, ktorú ľudia nepotrebujú a, a je to zbytočné, lebo, lebo to môže len pritiahnúť pozornosť...“

Marta Jančkárová: „No len prepáč, ja to ti vysvetlím, to okrem iného odznelo v jednej relácii profilovej, kde to bolo priamo na tom skoro založené takto.“

Monika Tódová: „Roz..., rozumiem, hovorím to len ako príklad, že ja už som ako keby naučená poskytovať o sebe čo najviac, čo najmenej informácií ohľadom súkromia. Je nám ja napríklad...“

Ľubomír Daňko: „Tu poviem, že keď aj verejne by som nikdy nekomunikoval, napríklad že nemám ochranu, alebo že som nepožiadal... Ale už len to, že to poviete, že, že nemáte ochranu tak už to je zlé.“

Moderátorka: „Ale zasa Marta povedala, že to zväži, takže nevieme, či keď vyjde z tohto štúdia, už tam tá ochrana nebude, lebo...“

Marta Jančkárová: „...lebo to že ju úplne nemám, pretože pokiaľ viem, tak okolo mojej rodnej obce, okolo domu, v ktorom vlastne... tie hliadky, proste podľa mojich informácií stále sú.“

Ľubomír Daňko: „Stále..., stále sú.“

23:06:41 Monika Tódová: „Jednoducho sú isté také zásady a určite by bolo dobré, keby sa to vlastne hovorilo aj novinárom, ktorí nerobia investigatívnu, nemali s tým doteraz skúsenosti, sú moderátori, lebo vidíme, že ten hejt už sa dotýka vlastne úplne všetkých. Dotýka sa aj teba, jednoducho ani nerýpeš do politikov, iba si, iba si úspešná žena a už to vlastne niekoho núti k tomu, že ti, že ti píše, aby si ako porodila choré deti? Čiže ja si myslím, že to všeobecné povedomie verejne činných ľudí, keby sa ako zlepšilo o tom, že ako o sebe komunikovať aj z toho bezpečnostného hľadiska, tak, tak by to pomohlo nielen novinárom.“

Moderátorka: „Určite áno, lebo to som aj chcela povedať, že nie každý investigatívny novinár, novinárka a asi aj pre Martu toto bola absolútna škola a dúfajme, že už sa to nestane. Ale keby sa to stalo znova, tak už možno budeš vedieť trošku viac, že ako komunikovať a za akým ísť, prípadne si tu ešte dáte seminár po relácii. Posledná otázka, stojí ti to za to všetko, tá tvoja práca, zvažuješ teraz nejakú zmenu, alebo to čo bude alebo ideš ďalej?“

Marta Jančkárová: „Ja nie som človek, ktorý sa vzdáva a ja v tej svojej práci tak, ako aj Monika predpokladám, vnímam hlbší zmysel. Tá práca má zmysel pre verejnosť určite v nej budem pokračovať.“

Moderátorka: „Takže nepodarilo sa ťa zastrašiť, čo je veľmi pozitívne. Ďakujem vám veľmi pekne, že ste tu boli všetkým trom ďakujem vám, že ste nás počúvali a asi si len zaprajeme nejak viac empatie a normálnosti či na internete alebo v reálnom živote, lebo tieto dva svety spolu extrémne súvisia. Ďakujem vám veľmi pekne za pozornosť a želáme zo Silnej zostavy ešte pekný večer.“

Potlesk

Záverečné titulky

23:08:29 koniec programu

zvukovo obrazový komunikát Dvojka

upútavka na programy Juraj Jakubisko 1938-2023, Na príjme JSO 18.

23:10:00 Koniec záznamu